

oofdvaart College

MAVO en VMBO Beroepsgericht

School Ondersteuningsprofiel

Juni 2016

Woord vooraf	3
Inleiding	4
1 Algemene gegevens	5
1.1 Contactgegevens	5
1.2 De school / Visie op onderwijs	5
2 Basisondersteuning: structuur en inhoud	7
3 Extra ondersteuning: Onderwijsondersteuningsarrangementen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	16
4 Randvoorwaarden en grenzen van de school	18
5 Kwaliteit	19
6 Conclusie en ambities	19
Bijlage 1 SOP 2016 Schema OPP	20

Woord vooraf.

Voor u ligt het ondersteuningsprofiel van het Hoofdvaart College te Hoofddorp. In het profiel kunt u lezen waar het Hoofdvaart College voor staat.

Wij zijn een brede school voor MAVO en VMBO beroepsgericht. Wij kennen onze leerlingen en werken systematisch aan hun schoolontwikkeling.

Kern van deze nota, zoals u zult lezen, is dat wij met ons scholingsaanbod aansluiting zoeken bij de onderwijsbehoefte en de kracht van onze leerlingen. Deze nota is vastgesteld voor één schooljaar in verband met het opstellen van een nieuw schoolplan in 2017.

Schoolleiding en Team Leerlingondersteuning Hoofdvaart College

Van leerling kenmerk naar onderwijsbehoefte

Inleiding:

Voorliggend document bevat het schoolondersteuningsprofiel van het Hoofdvaart College. Dit schoolondersteuningsprofiel is in het kader van de wet op passend onderwijs opgesteld. Dit document geeft weer welke mogelijkheden de school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

In de memorie van toelichting op de wetstekst staat het volgende.

“De schoolbesturen stellen het ondersteuningsprofiel van elke school vast; daarmee wordt voor ouders duidelijk welke ondersteuning op de school aan de leerlingen beschikbaar wordt gesteld. De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht bij de vaststelling van het schoolondersteuningsprofiel(....)”

In dit schoolondersteuningsprofiel worden gegevens weergegeven die betrekking hebben op de mogelijkheden van de school voor ondersteuning van leerlingen. Hierbij gaat het over de deskundigheid in het team, de aanwezige faciliteiten, de voorzieningen waarover de school beschikt en externe deskundigen waar de school mee samenwerkt.

De ondersteuning die de school kan bieden is te beschrijven op twee niveaus:

1-basisondersteuning

2-extra ondersteuning.

1-De basisondersteuning omvat vier aspecten:

- Basiskwaliteit (dit verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die de Inspectie van het onderwijs meet door middel van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de Inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde).
- Preventieve en lichte curatieve interventies (zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie, of een aanpak voor het voorkomen van gedragsproblemen).
- Onderwijsondersteuningstructuur (De manier waarop ondersteuning is georganiseerd en hoe met andere organisaties en specialisten samenwerkt wordt).
- Planmatig werken (De manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod realiseren en de evaluatie van dat onderwijsaanbod.).

Er kunnen per school verschillen zijn ten aanzien van de inrichting van de basisondersteuning.

2-De extra ondersteuning

Indien de ondersteuningsbehoefte van leerlingen de basisondersteuning overstijgt zal in samenwerking met het Samenwerkingsverband (Regioloket) gezocht worden naar een passend arrangement ten behoeve van de betreffende leerling(en). In dit schoolondersteuningsprofiel geven wij ook de arrangementen weer in relatie met de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Deze arrangementen zijn gerelateerd aan de aanwezige deskundigheid, aanwezige voorzieningen, mogelijke kwantitatieve inzet en de samenwerking met externe specialisten.

Onderwijs en zorg

Traditioneel waren onderwijs en zorg binnen de school twee te onderscheiden activiteiten. De zorg werd veelal buiten het primaire proces gerealiseerd, In het kader van passend onderwijs zal er sprake zijn van integratie van de zorg binnen het onderwijs. Bij de vaststelling van de onderwijs/zorgbehoefte van leerlingen gaan zorg en scholing samen op. Bij het vaststellen van de onderwijsbehoefte is er aandacht voor de kennisontwikkeling, het functioneren binnen school en klas en de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De schoolperiode is een belangrijke fase in de persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen in de leeftijd van 12-18 jaar.

Het schoolondersteuningsprofiel beschrijven we in vijf hoofdstukken.

Hoofdstuk 1: Het Hoofdvaart College en de onderwijsvisie.

Hoofdstuk 2: Beschrijving van de basisondersteuning van het Hoofdvaart College.

Hoofdstuk 3: De beschrijving van de arrangementen die de extra ondersteuning weergeven.

Hoofdstuk 4: Randvoorwaarden van het onderwijs.

Hoofdstuk 5: Onze ambities in het kader van de Passend Onderwijs.

Bijlage 1: SOP 2016 Schema OPP

1 Algemene gegevens

1.1 Contactgegevens

Hoofdvaart College

Paxlaan 20

2131 RZ Hoofddorp

T: 023 555 5777

F: 023 555 5760

Mail: info@hoofdvaartcollege.nl

Website: www.hoofdvaartcollege.nl

1.2 De school

Het Hoofdvaart College is een openbare school voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) in de Haarlemmermeer. De school maakt deel uit van de Dunamare Onderwijsgroep, gevestigd in Haarlem.

Het onderwijsaanbod bestaat uit de beroepsgerichte leerwegen (basis-, kader en gemengde leerweg) en de theoretische leerweg/MAVO.

Waar aanvullende begeleiding nodig is wordt hierin voorzien (zie hfdst. 2 Basisondersteuning).

In het eerste en tweede leerjaar, de onderbouw, is het onderwijs bedoeld om basis-kennis en –vaardigheden te verwerven en om te oriënteren op verschillende beroepsrichtingen en opleidingsmogelijkheden. Leerlingen krijgen daarbij de kans om te ontdekken waar hun kwaliteiten en interesses liggen.

Onder begeleiding van een Loopbaan Oriëntatie Begeleider maken de leerlingen in klas 2 een keuze voor een uitstroomprofiel:

- Economie & Ondernemen
- Zorg & Welzijn
- Produceren, Installeren & Energie (Techniek)
- Mobiliteit en Transport (Techniek)

Ze gaan verder met ontdekken welk beroep in de toekomst het beste bij ze past en ze worden voorbereid op het examen van het vmbo. Wanneer een leerling de belangstelling en de mogelijkheden heeft, kan examen worden gedaan op een hoger niveau.

Het Hoofdvaart College voorziet ook in de Internationale Schakelklas (ISK) . Dit is een kleine afdeling voor leerlingen (12 t/m 17 jaar) die nog maar korte tijd in Nederland zijn en die zich de Nederlandse taal eigen maken. Zo snel als mogelijk is, wordt de leerling geschakeld naar een onderwijstype en de school die past bij zijn mogelijkheden en wensen.

Per 1 september 2014 biedt het Hoofdvaart College de richting Vakcollege Techniek aan. Het Vakcollege is een samenwerking van het Hoofdvaart College met het MBO en met het bedrijfsleven.

Visie op onderwijs

Het Hoofdvaart College slaat voor haar leerlingen een brug naar een kansrijke toekomst.

Wij willen bijdragen aan de vorming van onze leerlingen tot mensen die verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en voor anderen en zich willen gaan inzetten voor de leefbaarheid en duurzaamheid van de maatschappij. Wij werken en leren in een warm schoolklimaat dat gekenmerkt wordt door onderling respect, medeverantwoordelijkheid en bereidheid om te leren.

Onze school verzorgt daarom uitdagend onderwijs, dat door betekenisvolle inhoud en boeiende opdrachten leerlingen stimuleert tot leren.

De hoofdpunten zijn:

- aantrekkelijk en vormend beroepsonderwijs;
- waarbij leerlingen medeverantwoordelijk zijn voor hun leerproces;
- waarbij recht wordt gedaan aan verschillen tussen leerlingen;
- we leerlingen willen motiveren om te blijven leren;
- met als doel het realiseren van optimale leerprestaties.

Visie op ondersteuning

Het Hoofdvaart College is een school waar alle VMBO-leerwegen aangeboden worden. De school biedt verschillende vormen van ondersteuning aan op het gebied van sociaal-emotionele ondersteuning en individuele aandacht in klassen van ongeveer 25 leerlingen.

Deze ondersteuningsvormen worden in hoofdstuk 2 verder uitgewerkt. De schoolpopulatie is divers en vraagt van de docenten sterke pedagogische en didactische kwaliteiten. De school biedt leerlingen een warm en veilig schoolklimaat. Een goed geregelde zorgstructuur is voor de school van groot belang en daar waar mogelijk geïntegreerd in het primaire proces. De basisondersteuning die de school biedt is in ontwikkeling.

2 Basisondersteuning: structuur en inhoud.

Binnen het Hoofdvaart College is de klas de plaats waar het primaire proces plaatsvindt, de kern binnen het onderwijs. Het is de klas waarin leerlingen in de eerste plaats participeren in het onderwijs. Het functioneren in een klas en het samenwerken met de docent en de mentor is ook een basisvaardigheid van de leerlingen. Het primaire proces is het startpunt voor het realiseren van de basisondersteuning en ook, indien van toepassing, van de extra ondersteuning (zie hfdst. 3).

Sleutelfunctionarissen in het primaire proces: de mentor en de docenten.

Mentoren zijn de spil in de begeleiding van hun leerlingen. Mentoren zijn ook de contactpersonen voor de leerling en de ouder(s). Mentoren hebben in de signalering van de (extra)onderwijsbehoefte en in de uitvoering van de ondersteuning een belangrijke rol. Docenten kunnen betrokken zijn bij de signalering als ondersteuning van de mentor. Docenten zijn betrokken bij de uitvoering van de ondersteuning in de klas, zoals het geven van extra instructie of het gebruiken van andere didactische werkvormen t.b.v. de leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

De leerlingbespreking is de centrale plek waar de signalering van de specifieke onderwijsbehoefte van leerlingen besproken wordt.

Het contact met ouders is essentieel bij het onderzoek naar de ondersteuningsvraag en het bepalen van het ondersteuningsaanbod.

Ouders geven toestemming voor de (extra) ondersteuning en begeleiding en zijn betrokken bij het vaststellen van de ondersteuningsvragen.

De uiteindelijke ondersteuningsvraag en het ondersteuningsaanbod wordt vastgesteld door de mentor, in samenspraak met de teamleider en de coördinator van de zorg.

Mentoren functioneren dus in de eerste lijn.

Mentoren hebben een training gehad in het werken met de methode Leefstijl: een programma voor de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen. Voor mentoren en docenten is interne scholing beschikbaar, zoals: verbeteren van gesprekken met ouders; didactisch/pedagogisch handelen in de klas.

De leerlingondersteuning

Het Hoofdvaart College is een reguliere VMBO school. De school biedt onderwijs aan leerlingen die aangewezen zijn op VMBO basis, VMBO kader of het VMBO theoretische Leerweg (gemengde Leerweg). De Leerlingondersteuning is een integraal onderdeel van het onderwijs aanbod.

Het Hoofdvaart College biedt ondersteuning aan leerlingen met een bedreigde onderwijsparticipatie. Deze ondersteuning wordt gerealiseerd door de Leerlingondersteuning in samenwerking met mentoren, docenten en teamleiders.

Indien de bedreigde onderwijsparticipatie samenhangt met meer structurele persoonlijkheidsproblematiek en/of problematiek in de thuissituatie dan wordt er onder andere gebruik gemaakt van de jeugdhulpverlening en/of de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen. In deze situatie bestaat de Leerlingondersteuning met name uit het verwijzen van de betreffende leerling naar externe zorg. De eventuele verwijzing gebeurt in directe samenwerking met de leerling en ouders en de betreffende instellingen. Vaak is het Adviesteam Leerlingondersteuning (voorheen ZAT) een belangrijke schakel hierin.

Doel van de leerlingondersteuning.

De Leerlingondersteuning richt zich voornamelijk op de risicofactoren die de leerling mogelijk belemmeren om de school op een passend niveau af te sluiten. Hierbij is een analyse van de risico factoren en de protectieve/beschermende factoren het uitgangspunt. De Leerlingondersteuning richt zich dan op het verminderen dan wel wegnemen van de risicofactoren. Vaak is het eerste doel dat de achterstand en/of het risicogedrag niet sterk vermeerderd.

Naast acties die gericht zijn op het risicogedrag wordt de leerling gestimuleerd zijn/haar sterke kanten (protectieve factoren) in te zetten.

De activiteiten van de Leerlingondersteuning zijn complementair aan de activiteiten van de mentoren en docenten.

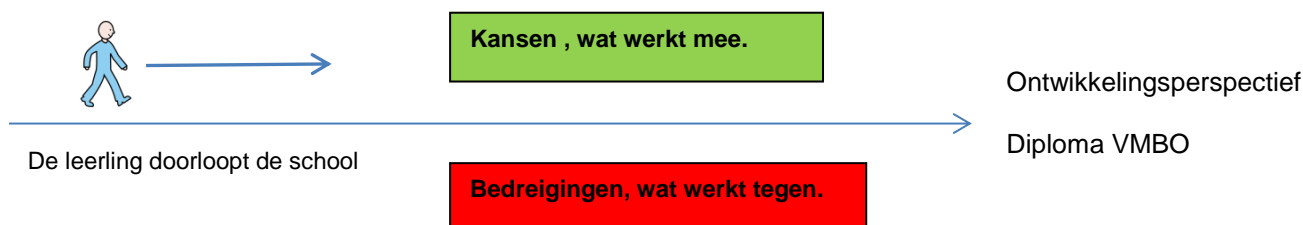
Leerlingondersteuning en leerling begeleiding

Er wordt gesproken over Leerlingondersteuning omdat het begrip ondersteuning benadrukt dat de leerling en ouders actief zijn en zich inzetten om een passende diploma te halen.

Dit sluit direct aan bij de principes van Passend Onderwijs en de uitgangspunten van Het Handelingsgericht Werken.

De Leerlingondersteuning onderscheidt zich van de Leerlingbegeleiding. De begeleidende activiteiten van mentoren en docenten op pedagogisch, didactisch en sociaal emotioneel gebied worden aangeduid met Leerlingbegeleiding.

Leerlingondersteuning en leerling begeleiding in beeld:

De leerlingbegeleiding & ondersteuning is gericht op het bereiken van het perspectief/diploma door het stimuleren van de kansen en het wegnemen of verminderen van de bedreigingen, hierin is de betrokkenheid van ouders en leerling essentieel. Vanuit de kansen en bedreigingen kan de onderwijs- & ondersteuningsbehoefte vastgesteld worden als uitgangspunt voor de leerlingondersteuning.

Het team leerling ondersteuning:

- Intern begeleider/remedial teacher.
- Orthopedagoog/coördinator leerlingondersteuning.
- Aandachtsfunctionaris kindermishandeling (coördinator leerling ondersteuning).

Betrokken medewerkers van Altra (niet in dienst van het Hoofdvaart College).

- Schoolmaatschappelijk werker
- Begeleiders passend onderwijs
- Schoolcoach – hulpverlening die op verzoek vanuit school incidenteel ingezet kan worden b.v. indien gesprekken in de thuissituatie gewenst zijn of ten behoeve van een training.

Het team leerling ondersteuning functioneert in de tweede lijn waarbij het de keuze van de school is om de specifieke ondersteuning zo dicht mogelijk bij het primaire proces te realiseren met betrokkenheid van mentor(docenten).

De coördinator leerlingondersteuning organiseert/coördineert de ondersteuning en is het aanspreekpunt voor mentoren en teamleiders.

Werkwijze:

Indien er bij een van de leerlingen een specifieke ondersteuningsvraag gesignaleerd wordt organiseert de mentor een leerlingbespreking binnen het betrokken team.

Doel van deze leerlingbespreking is: het gesignaleerde risico gedrag in kaart brengen en een eerste aanzet bespreken van de leerlingbegeleiding in de klas.

De mentor bespreekt de situatie van de leerling met de coördinator leerlingondersteuning om in overleg te komen tot een passend ondersteuningsaanbod. Op dit moment worden ook de ouder(s) om toestemming gevraagd en start ook de betrokkenheid van ouder(s).

Onderdeel van het ondersteuningsaanbod kan ook aanvullende diagnostiek zijn om meer zicht te krijgen op de specifieke situatie van de betreffende leerling.

In het proces van de leerling ondersteuning hebben de mentoren en docenten een belangrijke rol met betrekking tot het signaleren van bedreigingen in de ontwikkeling van de leerlingen binnen de school.

De signalering van docenten en mentoren richt zich op factoren die van invloed zijn op het signaleren dan wel stimuleren van de schoolse ontwikkeling, zoals:

- Plannen / organiseren / overzicht / agenda.
- Probleem oplossende vaardigheden, weten hoe iets op te lossen.
- Concentratie / kunnen herstarten na afleiding.
- Initiatief nemen, starten met schoolwerk na de uitleg.
- Orde / netheid.
- Inzicht in het effect van het eigen gedrag op anderen / fouten in eigen werk kunnen vinden.
- Zelfstandig werken / huiswerk.
- Instructie van de docent snappen / vragen stellen aan de docent.
- Samenwerken met andere leerlingen.
- Samen werken met docenten.
- Veiligheid, je op je gemak voelen, welbevinden.
- Na correctie stoppen met je (ongewenste) gedrag. Kunnen remmen van ongewenst gedrag.
- Emotie regulatie.

Intern ondersteuningsoverleg

Het team leerlingondersteuning heeft regelmatig overleg, dit kan uitgebreid worden met de mentor/teamleider van de besproken leerling. Doel is het bespreken van de start van de ondersteuning, evalueren en bijsturen en stopzetten van de ondersteuning.

Ouder(s) en leerling kunnen ook uitgenodigd worden voor dit overleg.

De coördinator leerlingondersteuning is verantwoordelijk voor dit overleg.

Samenwerking met externe zorg- en begeleidingsinstellingen.

Wanneer in het proces van signalering van de ondersteuningsvraag blijkt dat de ondersteuningsbehoefte niet binnen school gerealiseerd kan worden. Bijvoorbeeld omdat de ondersteuningsvraag samenhangt met de situatie van de leerling buiten school en/of in de gezinssituatie dan zal samenwerking gezocht worden met een zorg- of begeleidingsinstelling buiten de school.

De verwijzers zijn:

- de school maatschappelijk werker van school of de schoolcoach.
- de schoolarts.
- de leerplichtambtenaar.

De schoolarts is betrokken bij leerlingen die langere tijd of regelmatig ziek zijn. De leerplichtambtenaar is betrokken bij de leerlingen die veel absent (geoorloofd en/of ongeoorloofd)

De school kent een verzuimcoördinator die een centrale taak heeft in de uitvoering van de in het verzuimprotocol vastgelegde afspraken. Ook ten aanzien van verzuim heeft de mentor/docent de eerste taak om het verzuim te signaleren en te registreren.

Vanuit school is er structureel overleg met de leerplicht ambtenaar en met de schoolarts met het team leerlingondersteuning. Dit adviesteam leerlingondersteuning (voorheen ZAT) heeft een belangrijke taak in het volgen van leerlingen met een bedreigde schoolparticipatie.

Indien gewenst kunnen andere betrokken instellingen aansluiten bij de vergadering van dit adviesteam leerlingondersteuning.

Met de invoering van het Passend onderwijs zijn er regelmatig een Multi disciplinair overleg (MDO). Het doel van dit overleg is het bespreken en maken van ondersteuningsafspraken ten behoeve van een leerling met alle betrokken partijen, de leerling en de ouders participeren in de overleg. Afhankelijk van de leeftijd en de draagkracht van de leerling kan de leerling ook voor een deel in dit overlegd participeren.

Ook bij het vaststellen van en extern arrangement is een MDO een belangrijke schakel.

Het **AdviesTeam LeerlingOndersteuning (ATLO)** en de externe organisaties functioneren in de derde lijn.

Inhoud van de basisondersteuning.

Binnen de basisondersteuning zijn een aantal activiteiten te onderscheiden.

Er is sprake van:

- preventieve activiteiten
- signalering
- curatieve interventies

Ontwikkelingsperspectief

Een belangrijk uitgangspunt is het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen. Bij aanname is het advies van het primair onderwijs het startpunt voor dit ontwikkelingsperspectief. Bij aanmelding voor het tweede of hoger leerjaar is het advies van de school van herkomst basis voor dit ontwikkelingsperspectief.

Bij aanname of later wordt duidelijk welke factoren 'meewerken' om dit perspectief te bereiken en welke factoren 'tegenwerken'. Ook wel aangeduid als 'kansen en bedreigingen'.

De capaciteiten van de leerling zijn natuurlijk van belang maar voor het succesvol participeren in de school zijn vooral belangrijk:

- werkhouding, hierin gaat het om motivatie maar ook om vaardigheden zoals: organiseren, plannen, zelfstandig werken, initiatief nemen, concentratie & aandacht, verwerken van informatie, om kunnen gaan met frustraties (onderwijs is per definitie 'iets voor later')
- samenwerken met andere leerlingen en in een klas je plek en je draai kunnen vinden, welbevinden. (hierin wordt een beroep gedaan op sociaal inzicht en sociale vaardigheid)
- samen werken met docenten (hierin wordt een beroep gedaan om instructie op te pakken, correcties te kunnen hanteren en begrip van de relatie docent-leerling)

Het aanbod van de basisondersteuning sluit hierbij aan.

Naast preventieve acties zoals bij voorbeeld de Vragenlijst Studie Vaardigheden (VSV) kan ook een curatieve interventie nodig zijn om de leerling te ondersteunen.

Signalering: diagnostiek binnen het primaire proces.

Gezien het belang van het primaire proces en de taak van de mentor worden er ten behoeve van signalering en diagnostiek instrumenten gebruikt waarbinnen de visie en de mening van de mentor uitgangspunt is.

Psychologische diagnostiek is later aan de orde en is dan een onderdeel van de extra ondersteuning.

Ook ten behoeve van het concretiseren van de visie van de ouders worden vragenlijsten ingezet.

Mogelijke instrumenten zijn:

- Schoolvragenlijst (SVL): visie van de leerlingen m.b.t. een aantal relevante thema's
- Youth Self Report (YSR): Visie van de leerling m.b.t. zijn/haar gedrag
- Leerling profiel(integratief beeld) in te vullen door de docent (binnen school ontwikkeld)
- Screeningslijsten door docenten in te vullen m.b.t. gedrag / sociale vaardigheid / faalangst (bestaande lijsten en binnen school ontwikkelde lijsten)

- Child Behaviour Checklist (CBCL): door ouders in te vullen m.b.t. gedrag van leerlingen
- Teacher Report Form (TRF): door docenten in te vullen m.b.t. gedrag van de leerling
- Dyslexie Screenings test
- Screening dyslexie vanuit het landelijke protocol dyslexie
- Nederlandse Dyscalculie Screener (NDS)– In voorbereiding
- Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ) vragenlijst die de GGD gebruikt in het tweede leerjaar. (ouders geven toestemming) preventie t.a.v. psychosociale problematiek

Ten behoeve van passend onderwijs worden vragenlijsten ontwikkeld waarbij de mentor een belangrijke rapporteur is. Met deze lijsten wordt informatie ten aanzien van het functioneren van leerlingen in de klas in kaart gebracht door de mentor of docent ten behoeve preventieve activiteiten of ten behoeve van het vaststellen van een ondersteuningsaanbod.

Ten aanzien van de vaststelling(nul meting) van de schoolvorderingen maakt de school gebruik van de Cito VAS toets, specifiek voor rekenen wordt de ABC toets gebruikt.

Dyslexie

De mentor is voor dyslexie de eerste die contact met ouders en leerling heeft. Indien gewenst of noodzakelijk wordt de dyslexie coach betrokken of om advies gevraagd. Binnen de school worden de leerlingen met dyslexie ingedeeld in een categorie A- en B. De leerlingen in categorie B hebben behoefte aan meer ondersteuning dan de standaard voorzieningen en vallen onder de dyslexiecoach.

De dyslexiecoach begeleidt ook leerlingen, in het omgaan met specifieke hulpmiddelen zoals het lezen van en luisteren naar de inhoud van een tekst of het maken van een toets met behulp van een computer. De dyslexiecoach regelt de gesproken boeken bij Dedicon. Het Hoofdvaart college heeft een raamovereenkomst met Dedicon. Een belangrijk deel van de taak van de dyslexie coach is, is het adviseren van de mentoren en docenten ten aanzien van het omgaan met dyslexie in de klas.

Jaarlijks regelt de dyslexie coach een screening voor de leerlingen in klas 1 met betrekking tot lees-en spellingsproblemen van leerlingen. De uiteindelijke vaststelling van dyslexie gebeurt in overleg met de orthopedagoog. Het daarbij horende psychologische onderzoek gebeurt extern.

Dyscalculie

Ten behoeve van de leerlingen met dyscalculie kent het Hoofdvaart College nog geen coach. Deze ondersteuning wordt gerealiseerd door de intern begeleider en de orthopedagoog.

Leerlingen met dyscalculie krijgen een pas en hebben recht op extra tijd bij toetsen en testen van de vakken waarbij rekenen aan de orde is.

Huiswerkklas

Het Hoofdvaart College heeft voor haar leerlingen een huiswerkklas. Leerlingen worden hier in de gelegenheid gesteld om in een rustige omgeving met huiswerk bezig te zijn. De huiswerkklas is op verschillende dagen geopend en wordt begeleid door

een docent. Er kunnen ongeveer 15 tot 25 leerlingen tegelijk in de huiswerkklas. Ouders dienen een verzoek voor de huiswerkklas in via de mentor. Ook kunnen leerlingen worden verplicht om naar de huiswerkklas te gaan als hier aanleiding voor is.

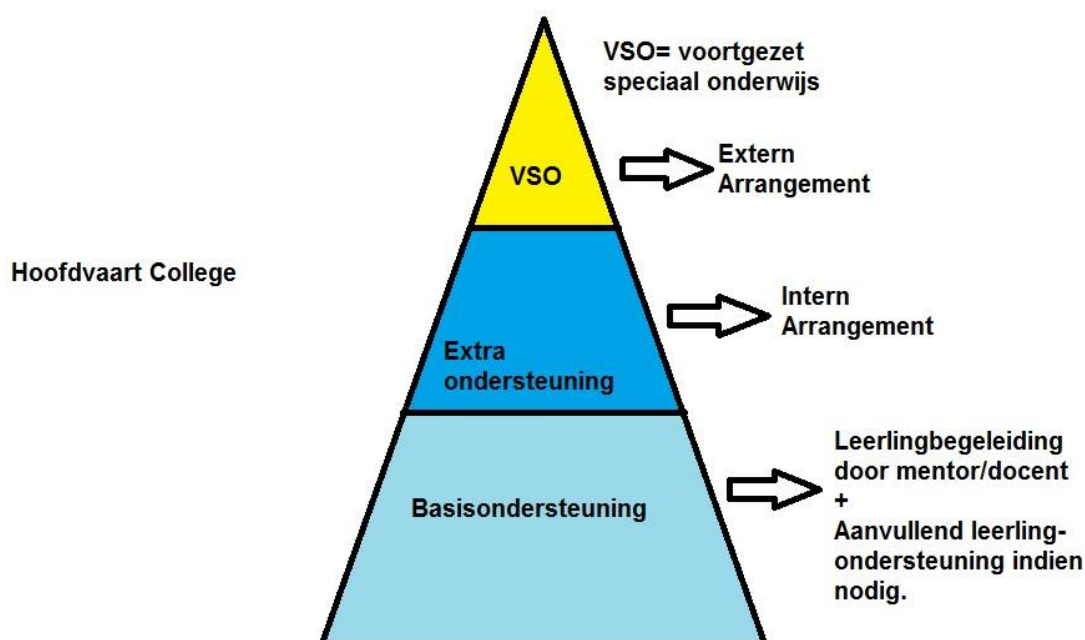
Leerwegondersteuning

Binnen het onderwijs aanbod van het Hoofdvaart College is structureel ruimte en aandacht voor leerlingen met achterstanden, waaronder de leerlingen met LWOO. Begrijpend lezen en rekenen krijgen extra aandacht.

In de onderbouwklassen is er extra aandacht voor leerachterstanden. Een Remedial Teacher geeft deze leerlingen extra les. Hierbij is de rol van ouders belangrijk. Leerlingen kunnen gebruik maken van het programma Muiswerk en Smartrekenen om extra te oefenen als er sprake is van achterstand.

Het Hoofdvaart College ziet rekenen en begrijpend lezen als kernvaardigheden in de ontwikkeling van de leerlingen.

Binnen het passend onderwijs wordt de huidige systematiek van LWOO en PRO gehandhaafd voor het school jaar 2016/2017.

Sociaal-emotionele ondersteuning.

De leerlingbegeleiding, door mentoren en docenten, richt zich op de begeleiding van de leerlingen binnen het primaire proces.

De mentoren maken gebruik van het programma Leefstijl waarbinnen diverse sociaal emotionele thema's besproken worden, zoals: pesten en plannen & organiseren.

Indien de leerling meer ondersteuning nodig heeft dan mogelijk binnen de leerlingbegeleiding dan is ondersteuning vanuit het team leerling ondersteuning mogelijk.

Deze ondersteuning maakt deel uit van de basisondersteuning van de school te onderscheiden van extra leerling ondersteuning.

De volgende situaties kunnen aan de orde zijn:

- Ondersteunen van leerling in het omgaan van een overlijden in de familie.
- Faalangst.
- Plannen en organiseren.
- Leerlingen met een tekort aan sociale vaardigheden.
- Sociaal emotionele ondersteuning.
- Participatie in traject (traject voorziening).

De gerealiseerde ondersteuning vindt 'dicht bij' het primaire proces plaats.

Individuele gesprekken

Indien nodig is het mogelijk om vanuit de leerling ondersteuning een aantal individuele gesprekken te hebben met een leerling, bijvoorbeeld in de situatie van een overlijden binnen de familie.

Voor de aanpak van crisis (suïcidaliteit en mishandeling) wordt direct samengewerkt met de ketenpartners.

Trainingen:

Ten behoeve van leerlingen met faalangst en leerlingen met een tekort aan sociale vaardigheden worden er jaarlijks trainingen georganiseerd vanuit het team leerling-ondersteuning:

- faalangst reductie training.
- training sociale vaardigheden
- training Rots en water (sociale vaardigheden)

De verantwoordelijkheid voor de signalering van Faalangst en van een tekort aan sociale vaardigheden ligt bij de mentor (en docenten). De motivering van leerlingen om aan een training mee te doen ligt bij de mentor.

Ouders geven toestemming voor deelname aan de training en zij betrokken bij de training middels een bijeenkomst voor de ouders.

Het is ook mogelijk dat het aangegeven wordt vanuit de overdacht van het PO.

In de uitvoering van de trainingen kan ook de schoolcoach in gezet worden.

Traject

Binnen het Hoofdvaart College functioneert een trajectvoorziening: het traject.

Doel van het traject is het aanbieden van een mogelijkheid voor de leerling om tijdelijk niet te participeren in de klas of in enkele lessen.

Door middel van de participatie in traject wordt de leerling ondersteunt om weer volledig in de klas mee te kunnen doen. De bedreigde participatie in de klas kan samenhangen met:

1. Veel afwezigheid door ziekte, deze ziekte kan ook een signaalfunctie hebben. De leerling krijgt de mogelijkheid om na een periode van ziekte stap voor stap weer mee te gaan doen binnen school.
2. De samenwerking met een of meerdere docenten is ernstig verstoord. Door tijdelijk niet in de les te zijn maar binnen het traject te functioneren is er een mogelijkheid de leerling en de docent te ondersteunen in het herstellen van de werkrelatie.

3. Leerlingen met bijvoorbeeld ADHD kunnen binnen het traject de mogelijkheid krijgen om even uit de les te zijn als de 'drukke in het hoofd' het participeren in de les te moeilijk maakt.

De drie geschetste situaties kunnen nog onderdeel zijn van de basisondersteuning van de school maar er kan ook al sprake zijn van extra ondersteuning.

De ernst van de belemmering voor de leerling om in de klas te functioneren is hierin een belangrijke variabele.

De trajectvoorziening heeft dus een rol ten behoeve van de leerlingen in de basisondersteuning en ten behoeve van leerlingen met extra ondersteuning. In deze laatste situatie is er sprake van een intern arrangement.

Zij-instromers (verdere uitwerking in intern arrangement)

Jaarlijks melden zich leerlingen van collega scholen aan voor een plek binnen het Hoofdvaart College. Dit is vaak een groep leerlingen die al bij hun komst een duidelijk ondersteuningsvraag hebben, zoals:

- Op de school van herkomst is de leerling vastgelopen door gedrag of door het niet passen m.b.t. zijn/haar cognitieve mogelijkheden. Starten na een 'mislukking' is een moeilijke stap voor leerlingen.
- Leerlingen hebben vaak moeite om hun motivatie weer op peil te krijgen
- Soms stromen leerlingen vanwege gedragsproblemen af, met het risico dat ze op een niet passend niveau terecht komen.
- Bekend is het fenomeen dat leerling die afstromen binnen het onderwijs, er veel moeite voor moeten doen om de draad weer op te pakken.
- Mogelijk is ook de ondersteuningsvraag op de school van herkomst onvoldoende herkend.
- Zij-instromers hebben dus vaak al direct een ondersteuningsvraag. Onderzocht moet dan worden of deze vraag past binnen de basisondersteuning of dat er extra ondersteuningsarrangement nodig is.

ISK- Internationale schakel klas

Binnen het Hoofdvaart College functioneren ook een of meerdere klassen t.b.v. leerlingen uit het buitenland. Het eerste doel van de ISK is het aanleren van de Nederlandse taal. Binnen de ISK is er ook onderzoek naar cognitief niveau en schoolvorderingen t.b.v. de aansluiting naar vervolg onderwijs. Eerste opvang Anderstalingen

Vertrouwenspersonen

Op het Hoofdvaart College zijn interne vertrouwenspersonen aangesteld. Een interne vertrouwenspersoon ondersteunt leerlingen en ouders die problemen ervaren op het gebied van ongewenste omgangsvormen in de schoolsituatie. Personen die hulp of advies nodig hebben kunnen te allen tijde een beroep doen op de interne vertrouwenspersoon doen. Er zijn twee vertrouwenspersonen: een vrouwelijke en een mannelijke medewerker.

Protocollen

Het Hoofdvaart heeft de afspraken m.b.t. belangrijke onderwerpen in protocollen vastgelegd. Er zijn ook protocollen in ontwikkeling.

Protocollen:

- Pestprotocol – vijfsporenbeleid
- Protocol kindermishandeling
- Protocol seksueel misbruik
- Klachtenregeling (Dunamare)
- Protocol dyslexie
- Regeling aanvragen (extra)ondersteuning
- ARBO Veiligheidsplan
- Convenant veilige school
- Sanctie StappenPlan

De meer specifieke vragen m.b.t. signalering van ondersteuning en ondersteuningsaanbod zijn beschreven in het zorgbeleid van de school.

3 Extra ondersteuning – Interne arrangementen

Naast de basisondersteuning kent de school de extra ondersteuning. Het betreft hier leerlingen met een onderwijs- & ondersteuningsbehoefte die om meer ondersteuning vraagt dan geboden kan worden middels de basisondersteuning.

Hierin zijn een aantal groepen leerlingen te onderscheiden met een specifieke ondersteuning is behoefte.

De extra ondersteuning kan worden vastgesteld door:

- Vanuit de overdracht van de basisschool.
- Naar aanleiding van de ontwikkeling van de leerling binnen het Hoofdvaart College.

Als er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte zal een ontwikkelingsperspectiefplan gemaakt worden (OPP) in samenspraak met de leerling en de ouders. Indien de noodzaak voor extra ondersteuning wordt aangegeven door de basisschool dan maakt de basisschool ook een ontwikkelingsperspectiefplan ten behoeve van de leerling op het voortgezet onderwijs.

Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte:

Groep 1:

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op het terrein van hun sociale functioneren. Leerlingen hebben moeite met het goed begrijpen/duiden van het gedrag van andere leerlingen en weten vaak onvoldoende om adequaat te reageren in een sociale situatie. Leerlingen hebben vaak moeite met onverwachte veranderingen en het verwerken van een veelheid van informatie is vaak lastig. Leerlingen kunnen vaak makkelijker met volwassenen communiceren dan met leeftijdsgenoten.

Plannen en organiseren is vaak een opgave.

Vaak zijn dit leerlingen met een diagnose autisme (voorheen PDD-nos)

Groep 2:

Leerlingen met veel moeite met concentratie en aandacht, vaak hebben ze moeite met de controle over hun impulsgedrag. In hun gedrag handelen ze vaak eerst alvorens na te denken over wat passend is. Hun moeite met impulsgedrag is vaak de oorzaak van een verstoorde werkrelatie met de docent. Vaak zijn het leerlingen met een diagnose ADHD/ADD.

Groep 3:

Leerlingen hebben moeite met situaties waarin een volwassene aangeeft wat er moet gebeuren. Vaak hebben ze moeite met de controle over hun gedrag, ze kunnen makkelijk ontremmen en/of boos worden. In de klas laten ze zich vaak moeilijk corrigeren. Deze leerlingen hebben vaak het gevoel dat de docent het altijd op hen gemunt heeft. Vaak zijn dit leerlingen met ODD.

Groep 4:

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van taalontwikkeling of slechthorendheid.

Deze leerlingen hebben moeite om de lessen goed te volgen omdat ze de instructie niet goed begrijpen door hun auditieve handicap of door een sterk achterblijvende woordenschat. Deze leerlingen hebben vaak ook moeite in het sociale functioneren. Dit zijn vaak leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis of slechthorendheid.

Groep 5:

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op het gebied van taal en/of rekenen. Deze ondersteuningsbehoefte hangt samen met een leerproblematiek zoals dyslexie of dyscalculie. Deze groep leerlingen heeft onvoldoende steun aan het aanbod vanuit de basisvoorziening. Vanuit de basisschool wordt aangegeven dat de leerproblematiek een groot probleem is. Vaak is er ook sprake van een discrepant intelligentie profiel. De onderwijsbehoefte is passend bij het VMBO, maar deze leerlingen hebben op een partieel gebied een grote achterstand.

Groep 6:

Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op het terrein van een fysieke beperking en/of een chronische ziekte.

Groep 7:

Leerlingen die zich aanmelden voor plaatsing in klas 2,3 of 4 (Zij-instromers). Deze leerlingen hebben vaak een ondersteuningsbehoefte op het terrein van motivatie, dit hangt vaak samen met het feit dat ze vaak een niveau lager onderwijs gaan krijgen. Deze groep leerlingen heeft ook vaak problemen in het functioneren binnen de school. De onderwijs- ondersteuningsbehoefte kan ook overeenkomen met die van de groepen één tot en met zes.

Indien deze leerlingen zich aanmelden vanwege een verhuizing dan zien we toch vaak dat er sprake is van een ondersteuningsbehoefte op het terrein van zich opnieuw 'settelen' binnen een nieuwe school.

In het schema in de bijlage hebben we belangrijke aspecten van het ontwikkelingsperspectiefplan voor deze groepen beschreven. In de feitelijke situatie van een leerling zal er altijd sprake moeten zijn van maatwerk. De omschreven aspecten zijn een weergave van de mogelijkheden van het Hoofdvaart College.

4 Randvoorwaarden van het onderwijs

Het Hoofdvaart College heeft een diverse schoolpopulatie. De school probeert voor zoveel mogelijk leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, een plek te bieden.

Naast de mogelijkheden voor basis ondersteuning en de extra ondersteuningsarrangementen zijn er ook grenzen aan de mogelijkheden van het Hoofdvaart College.

Hierbij gaat het om de volgende situaties:

- Voor een adequate ondersteuning van leerlingen dient er een goede samenwerking te zijn tussen school en ouders/verzorger op basis van wederzijds vertrouwen.
- Binnen het Hoofdvaart streven we naar een maximale groepsgrote van 25 leerlingen in een klas.
- Het onderwijs wordt gegeven door verschillende docenten. Van leerlingen wordt verwacht dat ze met verschillende docenten voldoende een werkrelatie kunnen aangaan. Indien de leerling dit niet aan kan is het voor het Hoofdvaart College moeilijk dan wel onmogelijk om passend onderwijs te bieden.
- Als het aantal leerlingen in een klas niet in een werkbare verhouding staat tot het totaal aantal leerlingen is het voor het Hoofdvaart College niet mogelijk om passend onderwijs te bieden.
- Indien de achterstanden van de leerling of de specifieke leerproblematiek meer vraagt dan basisondersteuning dan wel de extra ondersteuning kan bieden, zijn er onvoldoende mogelijkheden voor het bieden van passend onderwijs.
- Indien door ziekte of door andere problematiek de leerling aangewezen is op (bijna) full time thuis onderwijs, kan het Hoofdvaart College dit niet bieden.
- Indien de ondersteuningsvraag van de leerling somatische problemen met zich meebrengt, dat er binnen school medische handelingen moeten plaatsvinden en dit niet te realiseren is met een extra ondersteuningsaanbod door een externe verpleegkundige, dan kan het Hoofdvaart College geen passend onderwijs realiseren.
- Binnen het Hoofdvaart College zijn er pauzes, leswisselingen en LO lessen buiten het school gebouw. Indien de leerling op deze momenten dagelijks veel begeleiding nodig heeft zodat er extra begeleidingsinzet gerealiseerd moet worden, dan is het organiseren van Passend Onderwijs onvoldoende realiseerbaar.

5 Kwaliteitsbeleid

Het SOP is integraal onderdeel van het kwaliteitsbeleid van het Hoofdvaart College. Ieder schooljaar worden er elementen uit het SOP cyclisch geëvalueerd met als doel de kwaliteit te meten en waar nodig aan te scherpen. Deze kwaliteitsmetingen hangen samen met het kwaliteitsbeleid van het samenwerkingsverband.

6 Conclusie en ambities

De komende tijd zal de basisondersteuning en de extra ondersteuning verder ontwikkeld moeten worden; zowel t.a.v. de inhoud als m.b.t. de structuur binnen de school.

Professionalisering en ondersteuning in het primaire proces

Als het gaat om het verbeteren van het primaire proces zijn een aantal aspecten van belang: de verbetering van structuur, reflectie en de orde in de klas.

Voor een effectief leerklimaat is verbetering van het pedagogisch-didactisch handelen noodzakelijk. De school vindt professionalisering in de begeleiding van de leerlingen in het primaire proces van belang.

Hieronder volgen puntsgewijs de ambities en ontwikkelingspunten van het Hoofdvaart College:

- Professionalisering van het klassenmanagement, pedagogisch-didactisch handelen en leerlingbegeleiding door docent en mentor.
- Professionalisering op het gebied van de vijf rollen van de leraar.
- Ontwikkelen van differentiatie vaardigheden van docenten. Waarbij het eerste jaar zal worden ingezet op het tegemoet komen aan de behoefte van leerlingen aan verlengde instructie.
- Het onderzoeken van de ambitie om het onderwijsconcept 'gepersonaliseerd leren' in te voeren, waarbij aandacht is voor de vraag wat bij onze leerlingen en docenten past: geïndividualiseerd leren, differentiëren of gepersonaliseerd leren.
- Het optimaliseren van samenwerking tussen docenten en het maken van gedeelde afspraken en gezamenlijke aanpakken voor het omgaan met leerlingen met gedragsproblemen.
- Het gehele schoolteam is in staat om Passend Onderwijs te bieden.
- Het minimaliseren van schoolverzuim.

Schema aspecten van het ontwikkelingsperspectiefplan van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte:

Thema		Arrangement groep 1	Arrangement groep 2	Arrangement groep 3	Arrangement groep 4	Arrangement groep 5	Arrangement groep 6	Arrangement groep 7
1	Betrokkenheid ouders bij het overleg en vaststellen ondersteuningsplan.	x	x	x	x	x	x	x
2	Betrokkenheid leerling bij het overleg en vaststellen van het ondersteuningsplan.	x	x	x	x	x	x	x
3	Maken van een OPP.	x	x	x	x	x	x	optie
4	Verlengde instructie door de docent na de uitleg.	x	x		x	x		
5	Gesprek mentor 1 x week	x	x	x	x	x	x	x
6	Docenten zijn voorspelbaar in hun begeleiding van de klas.	x	x	x				
7	Docenten ondersteunen m.b.t. agenda gebruik.	x	x	x	x	x		
8	Ondersteuning plannen en organiseren	x	x	x	x	x		x
9	Ondersteuning door docenten en mentor m.b.t. uitleg van sociale gebeurtenissen,	x			x			
10	Bespreken van (onverwachte) veranderingen in de klas door mentor en docenten.	x	x	x	x	x		
11	Extra faciliteiten m.b.t. taal en lezen of rekenen					x		
12	Extra tijd voor toetsen.	optie	optie	optie	x	x	optie	optie
13	Gesprekken over het vergroten van inzicht in de effecten van eigen gedrag.	x	x	x				
14	Sova training.	x	x		optie			
15	Faalangst.	optie			optie	optie		
16	Uitleg en instructie over het gewenste gedrag door de mentor.	optie	x	x				
17	Leren leren.	optie	optie	optie	x	x		x
18	Cooling down in traject.		x	x				
19	Participatie in traject. 2 uur per week inclusief gesprek hoe het is geweest en wat te doen de komende dagen; achteruit kijken en vooruit kijken.	x	optie	optie			optie	optie

20	Gesprekken cluster 2 ambulante begeleider				x			
21	Extra remedial teaching taal en/of rekenen.	optie			x	x		
22	Gesprekken over motivatie							x
23	Gesprekken met docent en begeleider over verbeteren van de werkrelatie leerling-docent		x	x				optie
24	Docent Nederlands aandacht voor ontwikkeling woordenschat				x	x		
25	Sanctie StappenPlan als pedagogisch instrument							

